

W Kanadzie nie ma „prawa” do aborcji

5 maja 2022

We wtorek propozycja Bloc Quebecois na potwierdzenie „prawa do aborcji” w Kanadzie przez Izbę Gmin nie powiodła się, ponieważ posłowie konserwatywni zostali ostrzeżeni zobligowani do niekomentowania projektu opinii Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych, która odwoływałaby decyzję Roe vs Wade z 1973 roku uznającą prawo do aborcji w USA.

„Prawo wyboru jest prawem kobiety. Każda kobieta w Kanadzie ma prawo do bezpiecznej i legalnej aborcji” – oświadczył we wtorek premier Justin Trudeau. „Nigdy nie wycofamy się z ochrony i promowania praw kobiet w Kanadzie i na całym świecie”.

Wiceprzewodnicząca klubu BQ Christine Normandin, przedstawiła po okresie interpelacji rezolucję potwierdzającą, że ciało kobiety należy wyłącznie do niej, podobnie jak decyzja o aborcji z jakiegokolwiek powodu. Jednak kilka okrzyków „nie” odbiło się echem na sali, co oznaczało, że wniosek nie został przyjęty przez akklamację. Normandin powiedziała później, że jej zdaniem sprzeciw pochodził z ław torysów.

Wcześniej biuro tymczasowej przewodniczącej Partii Konserwatywnej Candice Bergen ostrzegło konserwatywnych posłów i senatorów, by unikali komentarzy na temat ujawnionego przez media projektu decyzji amerykańskiego Sądu Najwyższego.

Aborcja pozostaje dla konserwatystów drażliwym problemem politycznym, partia jest w trakcie kampani o przywództwo, a organizacje broniące życia mobilizują się, by poprzeć kandydatów, którzy sprzeciwiają się jej. Campaign Life Coalition z zadowoleniem przyjęła projekt orzeczenia SN USA.

Wielu posłów torysów sprzeciwia się aborcji i przedstawiało

różne projekty ustaw prywatnych, aby spróbować ograniczyć dostęp do niej.

Ostatni raz miało to miejsce w czerwcu 2021 r., kiedy 81 ze 119 deputowanych partii głosowało za propozycją projektu ustawy posłanki konserwatywnej z Saskatchewan, Cathay Wagantall, zakazującej selektywnych aborcji ze względu na płeć dziecka nienarodzonego. Ustawa ta została odrzucona przez liberałów, NDP i Bloc, ale wśród jej zwolenników była Bergen.

„Każda kobieta w Kanadzie ma prawo do bezpiecznej i legalnej aborcji” – napisał na „Twitterze” premier Trudeau, jednak chociaż w Kanadzie nie ma przepisów zabraniających kobietom aborcji, nie jest to również prawo zapisane w Karcie Praw i Wolności, tak jak to było w Konstytucji Stanów Zjednoczonych od czasu orzeczenia ich najwyższego sądu z 1973 roku.

„To zbyt daleko idąca interpretacja” – powiedział Bernard Dickens, emerytowany profesor prawa i polityki zdrowotnej na Uniwersytecie w Toronto, o użyciu przez Trudeau słowa „prawo”.

Żaden Sąd Najwyższy w Kanadzie nigdy nie stwierdził, że kobieta ma konstytucyjne prawo do aborcji, potwierdza Daphne Gilbert, profesor prawa z University of Ottawa, która specjalizuje się w prawie karnym i konstytucyjnym.

Odwołanie orzeczenia Roe przeciwko Wade oznaczałoby, że w odniesieniu do aborcji Kanada i Stany Zjednoczone miałyby podobną sytuację – w tym sensie, że w żadnym z nich Sąd Najwyższy nie potwierdzałby gwarancji prawa do aborcji.

Gilbert uważa jednak, że orzecznictwo dotyczące kanadyjskich spraw konstytucyjnych „rozwinęło się tak bardzo”, że jeśli kwestia aborcji zostałaby podjęta przez sąd najwyższy, „nie może sobie wyobrazić, by orzekł, iż nie ma prawa”.

Po decyzji kanadyjskiego Sądu Najwyższego z 1988 roku uznającej wcześniejsze prawo aborcyjne za niekonstytucyjne (dopuszczało ono aborcję ze względu na stan zdrowia, w tym

emocjonalnego matki, ale wymagało opinii lekarskiej) rząd Briana Mulroneya przedłożył znowelizowaną ustawę, która przeszła przez Izbę Gmin, ale została obalona w Senacie w 1991 roku. Od tego czasu żaden rząd nie próbował wprowadzić podobnego ustawodawstwa, co oznacza, że Kanada nie ma żadnych przepisów regulujących aborcję i zabicie dziecka poczętego nie jest przestępstwem dopóki się ono nie urodzi, czyli w całym okresie ciąży.

Każdy rząd federalny, który próbowałby regulować aborcję za pomocą kodeksu karnego, może też napotkać opór ze strony prowincji, że jest to kwestia opieki zdrowotnej, nad którą Ottawa nie ma jurysdykcji.

Autorstwo: Andrzej Kumor

Źródło: Goniec.net